

14 april 2014

De **Klachtencommissie** seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klagster,
juridisch adviseur: mr. M.J.A. Nijssen, advocaat te Leiden.

tegen:

wijlen zuster [naam],
geboren op , overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens haar leven lid van de Congregatie der Zusters Franciscanessen
van St. Lucia.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 4 oktober 2013. Op 2 december 2013 is bij de griffie een reactie op het klaagschrift ingekomen van zuster [naam], algemeen overste van de Congregatie der Zusters Franciscanessen van St. Lucia.

Op 25 maart 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen en heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur mr. Nijssen, voornoemd.

Namens de congregatie zijn verschenen zuster [naam], voornoemd, en mevrouw [naam], beleidsmedewerker/ (beoogd) bestuurslid van de Congregatie der Zusters Franciscanessen van St. Lucia.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klaagster kwam uit een groot streng katholiek gezin. Het gezin bestond uit een vader, moeder, vier zonen en zes dochters. Klaagster was de op twee na jongste.

Toen klaagster zes jaar oud was werd zij naar [internaat] in [plaats] gebracht samen met een jonger en een ouder zusje. Vader kwam eenmaal per maand op bezoek. Het bezoek duurde een uur. In dat uur ging vader ook met aangeklaagde mee. Als het bezoek voorbij was, moest klaagster bij aangeklaagde komen. Zij moest dan heel regelmatig met haar blote billen dwars over de schoot van aangeklaagde liggen. Zij werd dan met een stok geslagen. Terwijl

dit gebeurde lag aangeklaagde half naar achteren. Klaagster lag ter hoogte van het geslacht van aangeklaagde. Het slaan met de stok zorgde voor een op en neer gaande beweging waardoor, zo concludeert klaagster nu, dit seksueel stimulerend was voor aangeklaagde. Klaagster weet niet hoe de sessies eindigden. Ze raakte weg en kwam pas de volgende dag in haar bed weer bij. Dit gebeurde ook op dagen waarop vader niet op bezoek kwam, gemiddeld eens per week.

Aangeklaagde zocht steeds redenen om klaagster te slaan. Zij had het om onbekende redenen op klaagster voorzien. Ook werd klaagster uit bed gehaald omdat zij met haar handen tussen haar benen sliep. Aangeklaagde leek geobsedeerd door seks. Ook werd klaagster vaak, soms zonder aanleiding op haar oor geslagen. Klaagster is nu doof aan dat oor.

In de oorlog is de kostschool gebombardeerd. De kinderen en leiding verhuisden toen naar [plaats]. Het gedrag van aangeklaagde ging hier gewoon door.

2.2. In [plaats] is klaagster ondervoed geraakt. Zij is toen naar huis gebracht en heeft toen ongeveer een jaar lang op bed gelegen. Op haar twaalfde is klaagster weer thuis gaan wonen. Op haar achttiende kreeg klaagster een relatie met een [aanhanger geloof]. Op haar eenentwintigste is ze met hem getrouwd en naar [land] vertrokken. Klaagster kreeg in totaal vier kinderen van deze man. Nadat het huwelijk was gestrand is zij met de kinderen teruggekeerd naar Nederland. Zij hertrouwde met een twintig jaar jongere man. Bij hem kreeg zij nog een dochter. Zij leeft gescheiden van deze man.

Sinds een paar jaar is klaagster stressdoof. Waardoor zij geen muziek meer kan maken. Klaagster speelde altijd piano en viool. Ook heeft klaagster altijd gezongen. Daarnaast moest klaagster ook haar [studie] opgeven.

Klaagster is depressief en heeft sinds vijf jaar psychotherapie. Recentelijk is klaagster door de psychotherapeut doorverwezen naar een psychiater.

Voorts heeft klaagster schulden, wat haar leven ook bemoeilijkt.

2.3. Klaagster wenst erkenning van de gebeurtenissen, hetgeen voor haar een belangrijk onderdeel is van de verwerking van de gebeurtenissen in haar jeugd. Voorts vindt klaagster dat haar verhaal mogelijk kan bijdragen aan een goede waarheidsvinding, waarbij haar verhaal ondersteunend zou kunnen zijn aan mogelijke klachten van anderen in de richting van aangeklaagde.

Klaagster is op zoek naar een bepaalde vorm van genoegdoening. Het is voor haar belangrijk dat er op een bepaalde manier spijt wordt betuigd.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Algemeen Overste heeft in haar reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Omdat de feiten zich meer dan 75 jaar geleden hebben afgespeeld is het moeilijk om informatie te vinden.

Allereerst vraagt de algemeen overste zich af of er hier sprake is van seksueel misbruik of dat hetgeen klaagster naar voren brengt gekwalificeerd moet worden als mishandeling.

Voorts concludeert zij dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat zij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klaagster onwaarheid spreekt.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte

toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

De Klachtencommissie dient eerst de vraag te beantwoorden of de door klagster gestelde gedragingen zijn aan te merken als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

De Klachtencommissie kan zich voorstellen dat klagster het als bijzonder onaangenaam en vernederend heeft ervaren dat zij met haar blote billen over de schoot van aangeklaagde gelegd werd waarna zij vervolgens langdurig werd geslagen.

De Klachtencommissie is echter niet gebleken van feiten of omstandigheden die er objectief beschouwd op kunnen duiden dat het slaan op de blote billen kan worden beschouwd als het verrichten van seksuele handelingen. Dat laat onverlet dat deze gedraging mogelijk moet worden aangemerkt als mishandeling of excessief geweld. Die gedragingen zijn echter niet onderworpen aan het oordeel van de Klachtencommissie. Dat betekent derhalve dat de slotsom moet luiden dat de Procedure Seksueel Misbruik niet van toepassing is en dat derhalve de Klachtencommissie niet bevoegd is hierover te oordelen en advies uit te brengen.

5. De beslissing

De Klachtencommissie verklaart zich onbevoegd.

Deze beslissing is vastgesteld op 14 april 2014 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, drs. J.L.H.H. Kunnen en W.A.M.C. Mol, leden, bijgestaan door mr. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.